

FORESIGHT „SIECI GOSPODARCZE WIELKOPOLSKI” – SCENARIUSZE TRANSFORMACJI WIEDZY WSPIERAJĄCE INNOWACYJNĄ GOSPODARKĘ

Beneficjent: POLITECHNIKA POZNAŃSKA

O projekcie: dr hab. inż. Magdalena Wyrwicka – prof. nadzw. Politechniki Poznańskiej

Projekt „powinien zainspirować możliwie szerokie kręgi społeczne i różne środowiska do myślenia o współtworzeniu przyszłości regionu i kreowaniu wizji rozwoju Wielkopolski, w oparciu o przesłanki naukowe. Jego realizacja wiąże się z szeregiem spotkań, podczas których podejmowane są debaty na temat usprawniania przekazu wiedzy o nowych technologiach, rozwiązaniach organizatorskich czy produktach w gospodarce regionu. Publikacje książkowe, stanowiące podsumowanie poszczególnych zadań badawczych wykonywanych w ramach projektu, są rozdawane wszystkim zainteresowanym za pośrednictwem instytucji wspierających (Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, Urząd Miasta Poznania, Wielkopolska Izba Przemysłowo-Handlowa, Polska Izba Gospodarcza Importerów, Eksporterów i Kooperacji, Wielkopolska Izba Budownictwa) oraz rozsyłane do wszystkich uczestników

spotkań lub badań przez Biuro Projektu (np. Kuratorium Oświaty w Poznaniu, Wydział Oświaty, szkoły, uczelnie).

Do Panelu Głównego (gremium decydującego o priorytetach badawczych i przebiegu projektu) zaproszono przedstawicieli władz lokalnych, przedsiębiorców, koordynatorów sieci gospodarczych, reprezentantów świata nauki (z trzech różnych uczelni oraz przedstawicieli instytucji badawczych), a także oświaty i instytucji wspierania biznesu. Dużą wagę przypisano w badaniach na rzecz projektu strukturom sieciowym typu „klaster”, które z założenia tworzone są w „trójkącie” gospodarka – nauka – administracja (lub instytucje wspierające). Jednak obiektem analiz są zasadniczo wszelkie sieci gospodarcze: tworzone wokół dużych firm, funkcjonujące na bazie powiązań logistycznych w sieciach dostaw lub dystrybucji, a także te wynikające z aliansów strategicznych. Badania dotyczą rozpoznawania

Foto: Konferencja 10.12.2009 r. Źródło: Politechnika Poznańska

Foto: Spotkanie Panelu Ekspertów 20.03.2010 r. Źródło: Politechnika Poznańska

procesów, metod, mediów oraz barier przekazywania (transferu), rozpowszechniania (dyfuzji), a w szczególności dostosowywania (transformacji) wiedzy do potrzeb przedsiębiorstw funkcjonujących w Wielkopolsce. W szczególności badania dotyczą: pojedynczych osób (dostępnego systemu kształcenia i doskonalenia zawodowego, tożsamości lokalnej, preferowanych lokalnie wartości, typowych zachowań społecznych – np. gotowości do podejmowania innowacji), firm (ich chęci do wiązania się relacjami sieciowymi, oczekiwań wobec sektora nauki i władz lokalnych) oraz sieci gospodarczych (przyczyn ich tworzenia, typowych powiązań, stopnia integracji, korzyści i zagrożeń wynikających ze współdziałania).

Analizy prowadzone na rzecz tworzenia scenariuszy transformacji wiedzy w sieciach gospodarczych regionu w perspektywie 2030 roku tworzone będą z uwzględnieniem tzw. „dobrych praktyk” preferowanych w opracowaniach naukowych, krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych, na bazie obecnej, ale w kontekście prognozowanej sytuacji społecznej, ekonomicznej i gospodarczej. Analizuje się w związku z tym dostępne wyniki badań zrealizowanych przez inne zespoły, stan formalno prawny i działania na rzecz wspierania przedsiębiorczości, planowane zmiany ustawodawcze (np. w szkolnictwie wyższym) oferty sektora nauki, firm doradczych, rynku szkoleń oraz instytucji powołanych do wspierania przedsiębiorczości i działalności biznesowej, a także zjawiska, preferencje, tendencje i mody ujawniające się – zwłaszcza wśród młodzieży.

Realizacja projektu jest istotna, ponieważ inicjuje on debatę naukową i społeczną na temat działań prorozwojowych w regionie. Przyczyniają się do tego nie tylko konferencje, zaproszenia do udziału w badaniach, czy rozdawane raporty z zadań. Przykładem takiej inspiracji może być cykl artykułów w Gazecie Wyborczej (maj 2010) opracowany na podstawie danych zebranych na rzecz realizacji Projektu przez PENTOR RI, a wykorzystywanych w projekcie do określenia tożsamości Wielkopolski. Przywołując niektóre szczegółowe wyniki analiz, pokazano przedsiębiorcom i decydom istniejący stan społeczności regionu, wskazując przesłanki lub bariery dla realizacji zmian.

Realizatorzy nie poprzestają na identyfikacji procesów transferu lecz poszukują mechanizmów sytuacyjnej adaptacji wiedzy do warunków sieci gospodarczych i poszukują determinant (czynników kierownych) oraz uwarunkowań (ograniczeń) dla takich działań. Koncepcja realizacji projektu przewiduje zastosowanie metodyki myślenia sieciowego (autorstwa Szwajcarów: G. Probst, P. Gomeza i H. Ulricha) do analizy systemowej procesów rozpowszechniania wiedzy i budowania scenariuszy transformacji wiedzy w sieciach gospodarczych Wielkopolski. Zaplanowano również zrealizowanie symulacji przebiegu transformacji wiedzy z wykorzystaniem oprogramowania WITNESS OPTIMISER. Podejmuje się próbę kompleksowego ujęcia sytuacji innowacyjności gospodarki regionu z uwzględnieniem systemu środowiska lokalnego, systemu biznesu, systemu nauki i edukacji oraz systemu finansowania działań przedsiębiorczych w kontekście funkcjonowania struktur sieciowych, a zwłaszcza zaspokajania zapotrzebowania na wiedzę stymulującą rozwój. Zdiagnozowano tożsamość Wielkopolski i określono profil wartości preferowanych przez mieszkańców regionu. Zbadano percepcję kultury technicznej w wielkopolskich przedsiębiorstwach.

PODSTAWOWE INFORMACJE O PROJEKCIE:

Całkowity budżet w PLN:	1 885 668,00
Zakładany czas realizacji:	wrzesień 2009 r. – grudzień 2011 r.
Planowana data zakończenia projektu:	31 grudnia 2011 r.

KRÓTKI OPIS PROJEKTU:

Obiektem badań są rozwiązania systemowe wspierające rozwój gospodarczy regionu poprzez stymulowanie sieci gospodarczych i tworzenie warunków dla proinnowacyjnego funkcjonowania przedsiębiorstw w Wielkopolsce.

Celem bezpośrednim projektu realizowanego od października 2009 przez Instytut Inżynierii Zarządzania (obecnie Wydział Inżynierii Zarządzania) Politechniki Poznańskiej jest pozyskanie wiedzy nt. możliwości rozwoju gospodarki opartej na wiedzy w Wielkopolsce poprzez określenie różnych scenariuszy transformacji wiedzy w sieciach gospodarczych, ocenę ich wpływu na budowę „Innowacyjnej Wielkopolski” oraz uruchomienie procesów antycypowania przyszłości i wykorzystania tej wiedzy w regionie dzięki zastosowaniu metodyki foresight.

W ramach projektu nastąpi rozpoznanie mechanizmów systemowych, prognozowanie kierunków badań, które mogą wywrzeć największy wpływ na tempo rozwoju społeczno-gospodarczego regionu. Prognozowanie to będzie prowadzone z wykorzystaniem metody foresight, której istotą jest zaangażowanie w debatę publiczną, na temat przesłanek rozwojowych, najważniejszych przyszłych potrzeb gospodarki opartej na wiedzy, wszystkich zainteresowanych stron (przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji pozarządowych, polityków, ludzi mediów, naukowców).

STAN REALIZACJI PROJEKTU:

Wykonano zadanie 1 nt. *Przygotowanie analiz wstępnych oraz określenie celów i obszarów badawczych* – wydano i rozpropagowano raport w formie książki pt. „*Analiza sytuacji Wielkopolski w kontekście transformacji wiedzy w sieciach gospodarczych*” 354 s. Przygotowano tezy, zgromadzono deklaracje ekspertów i przeprowadzono 2 etapy badania metodą Delphi.

Wykonano badania na rzecz zadania 3 „*Analiza megatrendów*”; w opracowaniu (po pozytywnej recenzji) znajduje się książka pt.: „*Tendencje rozwojowe Wielkopolski w kontekście transformacji wiedzy w sieciach gospodarczych*”, stanowiąca raport z badań (zakończenie zadania planowane na koniec 09/2010). Zakończono badania ankietowe dotyczące metod i mediów komunikacyjnych w przekazywaniu wiedzy wśród uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w województwie wielkopolskim. Przeprowadzono także badania ankietowe dotyczące metod i mediów komunikacyjnych w przekazywaniu wiedzy wśród studentów wielkopolskich uczelni publicznych i niepublicznych oraz badania ankietowe dotyczące metod i mediów komunikacyjnych w przekazywaniu wiedzy wśród pracowników wielkopolskich przedsiębiorstw. Przygotowano koncepcję badań poziomu integracji sieci gospodarczych w Wielkopolsce.

BIURO PROJEKTU:

POLITECHNIKA POZNAŃSKA

ul. Strzelecka 11, 60-965 Poznań

Kontakt: tel.: (61) 853 20 89, e-mail: fsgw@put.poznan.pl, fsgw@wp.pl

Strona projektu: www.fsgw.webpark.pl

Osoba do kontaktów: dr hab. inż. Magdalena Wyrwicka – *prof. nadzw. Politechniki Poznańskiej*